

ISO'da tarım ağırlığı

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" 2015 yılı araştırması sonuçları açıklandı. Konya'dan 13 firma ilk 500'e girme başarısını gösterdi. Listede tarım firmalarının çoğunluğu dikkat çekti.

3'TE

KONYA'DAN 13 FIRMA İLK 500'E GİRDİ

İSO listesinde tarım ağırlığı

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) 2015 yılı araştırma sonuçlarını açıkladı. Konya'dan 13 firma ilk 500'e girdi. Listede tarım firmalarının çoğunluğu dikkat çekti. Konya Ticaret Borsası (KTB) Başkanı Hüseyin Çevik, listenin Konya'nın üretimden gelen ekonomik gücünü göstermesi açısından değerli olduğunu, Konya'nın bu başarısının, şehrin ekonomik olarak gelişmesine büyük katkı ve moral verdiğini belirtti. Çevik, "Gelecek dönemde dünyada tarımla uğraşan ülkeler ön plana çıkacaklar" dedi.

Yatırımlara 'yeni para' aranıyor

Hükümet, Türkiye Varlık Fonu'nun büyük projeleri finanse etmek için kurulacağını ve tahmini hedefin 200 milyar dolar olduğunu açıkladı. Daha çok petrol gibi emtia zengini veya cari fazla veren ülkelerin finansman yöntemi olan bu fonların Türkiye'deki performansı dikkatle takip edilecek

Kısa süre önce Türkiye'nin gündemine, bol tartışmalı bir konu daha eklendi: Türkiye Varlık Fonu. Kuruluş amacı, yöntemi, kaynakları tartışılan bu fonun, Hükümet açısından hedefini ise Başbakan Binali Yıldırım şöyle özetledi: "Türkiye bütçe açığı olan, dış kaynakla ekonomisini büyüten bir ülke. Dolayısıyla bütçe açığını, cari açığı daha fazla açmadan kaynak oluşturarak, büyük projeleri gerçekleştirmek ve Türkiye'nin ekonomik göstergelerini dengede tutmak için Türkiye Varlık Fonu (TVF) kuruluyor." Aslında bu fon 'sade vatandaş'a uzak bir konu gibi görünse de, özellikle olası finansal kaynakları açısından herkesin üstünde fikir yürüteceği, köy kahvesinden sosyal medyaya her yerde tartışılacak bir alan olacak.

* Varlık Fonu sistemi nasıl işleyecek?

Önce Başbakanlık'a bağlı, ana faaliyet konusu fonların kurulması ve yönetimi olan, sermaye piyasalarında araç çeşitliliği ve derinliği-ne katkı sağlamak, yurtdışında ka-

maya ait olan varlıkları ekonomiyeye kazandırmak, dış kaynak temin etmek, stratejik, büyük ölçekli yatırımlara iştirak etmek için Türkiye Varlık Fonu ve bu fona bağlı alt fonları kurmak ve yönetmek üzere TVF Yönetimi AŞ kurulacak. Bu şirketin 50 milyon lira olan kuruluş sermayesi, Özelleştirme Fonu'ndan karşılanacak. Şirketin yönetim kurulu, başkan ve üyeleri ile genel müdürü başbakan tarafından atanacak.

* Fonun kaynaklar neler olacak?

TVF'nin kaynakları, Özelleştirme Yüksek Kurulu'na özelleştirme kapsam ve programında bulunan ve fona devrine karar verilen kuruluş ve varlıklar ile Özelleştirme Fonu'ndan fona aktarılmasına karar verilen nakit fazlasından oluşacak. Ayrıca Bakanlar Kurulu'na fona aktarılmasına veya şirket ta-

rafından yönetilmesine karar verilen kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklar ile fon tarafından yurtiçi ve yurtdışı sermaye ve para piyasalarından ilgili mevzuat kapsamında yer alan izin ve onay aranmaksızın sağlanan finansman ve kaynaklar da yer alacak. Bu kapsamda örneğin bireysel emeklilik sistemi (BES) gibi fonlar üzerinden aktarmalar da kaynak olacak.

* Denetim nasıl sağlanacak?

TVF Yönetimi AŞ ve bu şirket tarafından kurulacak diğer şirketler, TVF ve kurulacak alt fonlar bağımsız denetime tabi olacak. Ancak Plan ve Varlıklar Yürütme Komisyonu'nda bu konuda büyük tartışma çıkması nedeniyle, AKP, CHP ve MHP'nin ortak önerisiyle fonun müfettişlerden oluşan bir komisyonca denet-

lenmesi kabul edildi. Bu komisyon Başbakan tarafından oluşturulacak. Nihai karar ise Genel Kurul'da netleşecek. Denetim raporu önce Bakanlar Kurulu'na, her hazırlanır da Plan Bütçe'ye gidecek. Şirket, SPK kapsamında kurumsal yönetim düzenlemelerine uyacak.

200 MİLYAR DOLAR HEDEFİ

* Ne tür güvence ve avantajları var?

TVF'nin mal varlığı, şirketin mal varlığından ayrılacak. Fonun varlığı, fon hesabına olması şartıyla TVF ve alt fonların yapmaya yetkili olduğu faaliyetlere ilişkin iş ve işlemler haricinde teminat gösterilemeyecek ve rehin edilemeyecek, kamu alacaklarının tahsili amacı da dahil olmak üzere haczedilemeyecek. TVF Yönetimi AŞ ile TVF, buna göre kurulacak şirket ve alt fonlar Gelir ve Kurumlar Vergisi'nden muaf olacak. Bu muafiyet, TVF ve şirket kazanç ve iratları üzerinden Gelir Vergisi Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerini de kapsayacak. Şirket ve fon, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden de muaf olacak. Fonun faaliyetleri KDV'den de istisna tutulacak.

* Varlık Fonu'nun büyüklüğüyle ilgili hedef nedir?

TVF'ye yönelik hedeflerini açıklayan Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, "Her alanda etkinlik gösterebilecek bir fondan bahsediyoruz. Hedefimiz 200 milyar dolarların konuşulduğu bir fon" dedi.

* Fonun hangi yönleri eleştiriliyor?

TVF ile ilgili tasarı hem TBMM hem genel kamuoyunda olumlu ve olumsuz yönde eleştirilere konu oldu. Örneğin CHP Milletvekili Aykut Erdoğan, düzenlemeyle yeni bir paralel Hazine kurulduğunu

Küçük yatırımcılar şimdilik bekleyecek

Varlık fonuyla ilgili merak edilen konulardan biri, küçük yatırımcıya nasıl bir etkisinin olacağı. Bununla ilgili DÜNYA'nın sorularını yanıtlayan Gedik Yatırım Araştırma Uzmanı Erol Gürcan, dünyadaki örneklerle ve halen kamunun elinde fonlara bakıldığında, bu fonların temel olarak bireysel yatırımcıların yatırım yapmasına imkan sağlama gibi bir amaç gütmeyeceğini belirtti. Ancak fon yasasının ilgili maddesine atf yapan Gürcan, şu noktaya da dikkat çekti: "İlerleyen dönemlerde, fon kapsamında kurulacak bir şirkete ya da fonun iştirak ettiği şirkete ait payların halka arz edilmesi, çeşitli altyapı ya da gayrimenkul yatırımlarına yönelik kira sertifikası ihracı vs. gibi ulusal varlık fonunun elindeki varlıkları menkul kıymetleştirme yoluyla bireysel yatırımcıların da bu fona iştirak etmesi sağlanabilir. Bunu görmek için kuruluş sürecinin tamamlanmasını beklemeliyiz." Gürcan ayrıca, bu fonun yatırım yaptığı varlıklar, bölgeler, sektörler ve yatırım zamanlaması gibi özellikleriyle bireysel yatırımcıya yol gösterici olabileceğini de ifade etti.

iddia etti. MHP Milletvekili Erhan Usta, bir kısım kamu faaliyetlerinin bütçe sistemi dışına çıkarılması savundu. HDP Milletvekili Ahmet Yıldırım, böyle bir fona neden ihtiyaç olduğuna dair tatmin edici bir gerekçe sunulmadığını ileri sürdü. Öte yandan **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, fonun hem mega projelere finansman temin edeceğini hem piyasalarda dalgalanmaları önleyeceği belirtti. Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya, istikrara, tasarruflara ve yatırımlara katkı sağlayacak tüm adımları desteklediklerini belirtti. Ekonomist Uğur Gürses ise "Fon oluşturacak paranz varsa kamu borcunu azaltarak, uzun vadeli faizi düşürebilecek bir fondan bahsediyoruz. Hedefimiz 200 milyar dolarların konuşulduğu bir fon" dedi.

Dünyada tahmini büyüklüğü 12 trilyon doları aşıyor

Ulusal Varlık Fonları (Sovereign Wealth Fund) genellikle cari fazla veren veya petrol gibi emtia geliri olan ülkelerin, bunlardan sağladıkları döviz rezervlerindeki artışı değerlendirmek adına kurdukları fonlar olarak biliniyor. Ancak Türkiye'ye benzer ülkelerde de, az da olsa benzer fon örnekleri var.

Geçmiş 1950'li yıllara kadar gitse de, özellikle 2008 Krizi sonrası popüler oldu. 1998'de dünya genelinde toplam büyüklüğü 2 trilyon dolara ulaşan bu fonların 2015 itibarıyla 12 trilyon dolara çıktığı tahmin ediliyor. Suudi Arabistan, Kuveyt, Katar, Norveç, Rusya gibi ülkeler petrole

dayalı varlıklarıyla dünyada ilk sıralarda yer alırken, yüksek ihracat nedeniyle cari fazla veren Çin, Singapur, Hong Kong gibi gelişmekte olan ülkelerin emtia dışı kaynaklardan elde edilen fonları göze çarpıyor. Dünyada Norveç 847 milyar dolarla birinci, Çin 813 milyar dolarla ikinci.